

Liteśkapl

Scenariusze zajęć
rewalidacyjnych usprawniające
motorykę małą, koordynację
i manipulację

Spis treści

Wstęp	5
Rozdział 1. Scenariusze zajęć rewalidacyjnych usprawniających motorykę małą, koordynację i manipulację dla uczniów z klas I–III szkoły podstawowej	6
Scenariusz 1 – „Cztery pory roku”	6
Scenariusz 2 – „Zaczarowany świat”	12
Scenariusz 3 – „Opowieści różnej treści”	20
Rozdział 2. Scenariusze zajęć rewalidacyjnych usprawniających motorykę małą, koordynację i manipulację dla uczniów z klas IV–VIII szkoły podstawowej	23
Scenariusz 1 – Plastyczne inspiracje	23
Scenariusz 2 – Rękodzieło	26
Scenariusz 3 – Dekorujemy i zdobimy	32
Rozdział 3. Scenariusze zajęć rewalidacyjnych usprawniających motorykę małą, koordynację i manipulację dla uczniów z klas szkoły ponadpodstawowej	37
Scenariusz 1 – Jesteśmy kreatywni – część 1	37
Scenariusz 2 – Jesteśmy kreatywni – część 2	44
Scenariusz 3 – Jesteśmy kreatywni – część 3	50
Bibliografia	53

Scenariusze zajęć rewalidacyjnych usprawniające motorykę małą, koordynację i manipulację

Wstęp

Motoryka mała odnosi się do sprawności dłoni i palców oraz określa wszelkie czynności, które są wykonywane przy ich pomocy. Umiejętności te są nabywane już od pierwszych miesięcy życia. Motoryka mała jest nie tylko wstępem do pisanie i czytania, ale jest niezbędna przy wykonywaniu czynności samoobsługowych potrzebnych w codziennym funkcjonowaniu. W przypadku zaburzenia motoryki małej konieczne są oddziaływania korekcyjne stymulujące i korygujące. Wszystkie ćwiczenia, a także czynności wpływające na jej rozwój powinniśmy dobierać nie tylko do wieku dziecka, ale także do jego indywidualnych możliwości. W związku z tym, że ćwiczenia motoryczne wymagają dużego skupienia i cierpliwości, wpływają również na koncentrację uwagi oraz kształtują koordynację wzrokowo-ruchową. Należy pamiętać, że na motorykę małą ma wpływ motoryka duża, która jest integralną częścią rozwoju ruchowego, dlatego ćwiczenia powinny opierać się na stymulacji i aktywności całego ciała. Zaproponowane przeze mnie zajęcia mają na celu usprawnianie zaburzonych funkcji motorycznych i przywrócenie człowiekowi niepełnosprawnemu możliwie pełnej sprawności.

mgr Agnieszka Zielińska

pedagog, terapeuta zajęciowy,
arteterapeuta, doradca zawodowy

Rozdział 1. Scenariusze zajęć rewalidacyjnych

usprawniających motorykę małą,

koordynację i manipulację dla uczniów

z klas I–III szkoły podstawowej

Scenariusz 1	
Temat: „Cztery pory roku”	
Cele ogólne	• usprawnianie zaburzonych dysfunkcji, • poszerzanie zasobu doświadczeń sensorycznych i poznawczych
Cele szczegółowe	Uczeń: • normalizuje napięcie mięśniowe, • pobudza czucie głębokie, angażując całe ciało, • mobilizuje obręcz barkową i biodrową, • zwiększa zakres ruchu, • stymuluje układ proprioceptywny, przedsionkowy i dotykowy, • doskonali sprawność manualną, • poprawia ruchomość kończyny górnej w obrębie stawu łokciowego i nadgarstkowego, • doskonali ruchy precyzyjne w stawach śródręcza i palców, • doskonali koordynację wzrokowo-słuchowo-ruchową, • kształtuje poczucie rytmu, • rozwija umiejętności naśladowcze, • wydłuża koncentrację uwagi, • doskonali spostrzegawczość, • rozwija kreatywność, • doskonali umiejętności grafomotoryczne, • ćwiczy koordynację całego ciała, • łagodzi napięcie emocjonalne
Metody i techniki pracy	• elementy praktycznego działania, • elementy terapii ręki, • elementy zabawy, • pokaz, • metoda słowna, • elementy muzykoterapii, • elementy plastykoterapii
Pomoce dydaktyczne	• lustra, • kolorowe wstążki – po dwie na osobę, • koce, • torba z różnymi nakryciami głowy: czapki, kapelusze, wianki, chustki, korony itp., • kastaniety, kredki, pisaki, • załącznik nr 1, • załącznik nr 2, • karta pracy nr 1
Czas trwania	• 2 × 45 minut

Adresaci

Zajęcia przeznaczone są dla osób przejawiających trudności w zakresie sprawności motorycznej, manipulacji i koordynacji z klas I–III szkoły podstawowej. Bardzo ważna jest kolejność wprowadzania zadań i ćwiczeń, dlatego zaproponowane przeze mnie zajęcia przygotowane są według określonego schematu. Jest to niezwykle ważne w pracy z dziećmi z głębszą niepełnosprawnością ruchową. Zajęcia należy dobierać do możliwości psychofizycznych uczestników. Aby uatrakcyjnić ćwiczenia/zadania, starałam się ubrać je w jakąś opowieść lub zamienić w zabawę, aby nie były zbyt monotonne. Jest to ważne w przypadku dzieci w młodszym wieku szkolnym.

Liczba uczniów podczas zajęć: 6.

Forma pracy

- grupowa,
- indywidualna.

Przebieg zajęć

1. Powitanie

Prowadzący wita uczniów miłym słowem i gestem. Następuje powitanie ruchem. Każdy uczestnik wykonuje wymyślony przez siebie sposób powitania.

2. Wprowadzenie do zajęć

Prowadzący nauczyciel nawiązuje kontakt z uczniami, stwarza atmosferę wzajemnego zaufania oraz zapoznaje uczniów z tematem, kolejnością ćwiczeń i zadań.

3. Zajęcia właściwe

■ Seria ćwiczeń pobudzających czucie głębokie

Seria rozmachowa – rozgrzewka

Motylem jestem

Prowadzący nauczyciel „zabiera dzieci na łąkę”. Mówi, że jest piękna wiosna. Przyroda budzi się do życia, kwiaty zakwitają, a owady budzą się ze snu. Prosi, aby dzieci wyobraziły sobie, że są na zielonej łące, świeci słończko, a na drzewach w swoich kokonach śpią gąsienice motyli. Wkrótce zamienią się w poczwarki, a z poczwarki – w piękne motyle. Prowadzący inicjuje zabawę/ćwiczenie, dzieci dobierają się w pary i jedno dziecko zawija w koc drugie. Ręce uniesione do góry. Zadaniem dziecka jest rozwinąć się, turlając. Czynność powtarzamy kilka razy, po czym następuje zamiana ról. Prowadzący mówi dzieciom, że będą teraz takimi poczwarkami w kokonach i ich zadaniem będzie uwolnić się z tego kokonu i stać się motylem.

Jeśli jest możliwość, wskazana sala z lustrami. Prowadzący informuje uczniów, że będą teraz nauczycielami i opiekunami motyli. Na początek będą uczyć je latać. Siad skrzyżny. Dzieci mają przypięte klamkami do ubrania na wysokości ramion motylki – motylki należy wyciąć z karty pracy nr 1. Siedząc przed lustrem, dziecko porusza barkami, unosząc motylki w górę i w dół. Naprzemiennie, potem jednocześnie. Następnie do przodu i do tyłu. Dziecko obserwuje unoszenie się i ruch motyli na swoich ramionach. Ostatnim elementem ćwiczenia jest wykonywanie ruchów krążenia ramion. Kończyny górne pozostają umieszczone wzdłuż ciała. Wstajemy.

Następnie dzieci otrzymują do każdej dłoni kolorową wstążkę. W pozycji stojącej będą zataczały kręgi najpierw w obrębie ruchów nadgarstków, potem dodając ruchy łokci, a następnie ruch całej